

Bæredygtighed er et grundvilkår for dansk erhvervsliv

Temanummer: Verdensmålene – en udfordring for hele samfundet

I 2015 indgik verdenssamfundet en global aftale om bæredygtig udvikling. FN's 2030-dagsorden, baseret på 17 Verdensmål, har i dag stor betydning for erhvervslivet.

MDG fik stor betydning

De 17 Verdensmål ligger i forlængelse af FN's 8 Millennium Development Goals (MDG), der i perioden 2000-2015 skabte store fremskridt inden for sundhed og uddannelse i mange ulande. De nye Verdensmål er langt mere omfattende og adskiller sig dermed på centrale punkter væsentligt fra MDG'erne.

For det første gælder Verdensmålene for alle lande. Verdens ledere har forpligtet sig til en bred politisk og universel dagsorden, som alle har ansvaret for at løfte. Det klassiske Nord-Syd-udviklingssamarbejde opdelt i fattige og rige lande er erstattet af målsætninger i alle lande om at udrydde fattigdom og fremme bæredygtig udvikling i én dagsorden.

For det andet spiller den private sektor en central rolle i indfrielsen af Verdensmålene. FN har estimeret, at såfremt Verdensmålene skal nås på 15 år, kræver det øgede globale investeringer for mellem 2 og 3 billioner USD – hvert år. I dag bruger de rige lande omkring 0,3 pct. af deres samlede økonomi på verdens fattige lande. Ifølge FN's beregninger skal de snarere bruge omkring 4 pct., hvis Verdensmålene skal realiseres.

Derfor arbejder udviklingslande og donorer hårdt for at etablere partnerskaber, der kan bidrage til at katalysere og mobilisere privat finansiering, viden, innovation og ny teknologi, der samlet bidrager til en mere bæredygtig udvikling i verden.

Et historisk momentum

Med Verdensmålene er der skabt en global ramme og et historisk momentum i international udvikling og bæredygtighed. Erfaringerne med MDG'erne var gode. Med SDG'erne er der for alvor sat gang i en mere bæredygtig udvikling i verden med erhvervslivet som katalysator. Den globale enighed om verdens udfordringer og de fælles mål for klodens tilstand og befolkning i 2030 skaber pejlemærker for både offentlige og private aktører i hele verden.

THOMAS BUSTRUP
COO, Dansk Industri

Det forhold, at den private sektor spiller en så markant rolle, er en erkendelse af, at det er afgørende at bringe virksomhedernes og den øvrige private sektors teknologi, innovation, kompetencer og finansiering i spil. Det betyder også, at lovgivning, investeringer og partnerskaber i stigende grad knyttes til ét eller flere af FN's mål i form af krav, incitamenter og betingelser til virksomhederne.

Forretningspotentialiet

Verdensmålene skaber konkrete forretningsmuligheder i stor målestok, fordi der vil blive investeret mere i sektorer, hvor ikke mindst danske virksomheder har stærke kompetencer, såsom grøn energi, vand, fødevareteknologi, sundhed og andre bæredygtige løsninger.

For nogle af virksomhederne handler det om at forstå og omfavne verdens store udfordringer som nye muligheder. For andre virksomheder er Verdensmålene et signal om at tænke i nye baner.

Klimaforandringer, urbanisering og knaphed på ressourcer truer også virksomhederne. Et metalstøberi med intensivt energiforbrug kan for eksempel blive stillet over for nye kundekrav om at nedbringe deres CO₂-udslip, fordi det er en del af kundens klimainsats, og så gælder det som leverandør om at have svaret før konkurrenten, hvis man skal være konkurrencedygtig i fremtiden.

En rapport, der har fået stor international opmærksomhed, er »*Better Business, Better World*« (2017). Den udmærker sig netop ved at fremhæve de store økonomiske og sociale gevinster, der kan høstes ved at integrere Verdensmålene i virksomhedernes forretningsmodeller. Ifølge rapporten er der markedsmuligheder relateret til Verdensmålene for mindst 12 billioner USD i mulig omsætning og besparelser inden for de fire områder: 1) sundhed og velfærd, 2) fødevarer og landbrug, 3) byer og mobilitet og 4) energi og materialer.

DI's publikation »*The Global Goals and Opportunities for Business*« (2016) påviser, at der er et godt match mellem kernekompetencer i dansk erhvervsliv og de største globale udfordringer. Det gælder eksempelvis danske løsninger, der kan øge produktiviteten i landbruget og fødevarers holdbarhed og dermed være med til at tilfredsstille efterspørgslen efter protein og fødevarer. Det gælder de 2,3 mia. mennesker, der i dag ikke har adgang til ordentlige sanitære forhold og de flere hundrede millioner mennesker, der mangler rent drikkevand.

Danske frontløbere

Samtidig er danske virksomheder frontløbere inden for bæredygtighed. Ifølge IMD World Competitiveness Yearbook (2018) ligger Danmark på førstepladsen i virksomheders prioritering af bæredygtig udvikling. Det skyldes blandt andet, at danske virksomheder har mange års erfaring med at levere bære-

dygtige løsninger, der bidrager til at løse de globale udfordringer inden for eksempelvis vand, fødevarer og grøn energi.

Potentialet for, at danske virksomheder kan forene Verdensmålene og deres egne forretningsmæssige mål, er således stort. Men hvis det skal omsættes til vækst og nye arbejdspladser, kræver det dels, at virksomhederne kender potentialet og formår at integrere denne nye dagsorden i nye forretningsmodeller, og dels at deres rammevilkår tilpasses således, at virksomhederne får det bedst mulige afsæt for at kunne gribe de globale forretningsmuligheder.

Derfor er DI optaget af at understøtte virksomhedernes *forretningsmæssige* arbejde med Verdensmålene og samtidig sikre de bedst mulige *rammevilkår* for erhvervslivets engagement i Verdensmålene.

DI's forretningsmæssige indsats – Fra Filantropi til Forretning

Mange virksomheder har forstået det forretningsmæssige potentiale i Verdensmålene. Men der findes ikke et *quick fix* til at integrere Verdensmålene i kerneforretningen, og mange efterspørger derfor en metodisk og strategisk tilgang hertil. Dansk Industri har derfor stor fokus på at udvikle en metode, som danske virksomheder kan anvende i deres strategiske arbejde med bæredygtighed.

Det sker gennem det ambitiøse projekt »Fra Filantropi til Forretning«, som Dansk Industri har sat i gang i et tæt samarbejde med Industriens Fond, CBS og FN's Global Compact-netværk af danske virksomheder.

Projektet omfatter 21 meget forskellige virksomheder, som alle har en innovativ tilgang til bæredygtighed. De har ambitioner om at styrke forretningen ved at udvikle nye bæredygtige løsninger. DI samarbejder med de 21 virksomheder og tester en række værktøjer gennem fem trin, som løbende gøres tilgængelige. Målet er at udbrede metoden til danske virksomheder med henblik på, at de bevarer eller udbygger et konkurrencemæssigt forspring og samtidig bidrager til at løse nogle af de vigtigste udfordringer, som vores samfund står overfor.

Dansk Industri gør en stor indsats for at nå ud til resten af erhvervslivet ved at dele erfaringer og kommunikere dem ud gennem en lang række seminarer og på digitale platforme som LinkedIn. Hjemmesiden www.sdgforretning.dk vil i løbet af 2019 blive opgraderet til en portal for erhvervslivet og blandt andet omfatte en guide, der metodisk gennemgår, hvordan man strategisk kan arbejde med Verdensmålene.

Topledelsen skal med

Da der er tale om at udvikle en forretningsmodel med udgangspunkt i bæredygtighed, er det vigtigt, at topledelsen bakker op og kommunikerer det klart og tydeligt både internt og eksternt. På den måde kan Verdensmålene blive en løftestang for virksomhedernes innovation.

Virksomheder, der har visioner, mod og innovativ kapacitet til at levere bæredygtige løsninger, vil også høste store økonomiske gevinster i fremtiden. Når eksempelvis Carlsberg med deres »Together towards zero«-strategi sigter mod at eliminere deres CO₂-emissioner inden 2030, så siger de det højt, også selvom de endnu ikke ved præcist, hvordan de skal nå målsætningerne. Men målet driver deres innovation og forretningsudvikling, hvilket er med til at styrke deres konkurrencekraft og gøre dem mere interessante for forbrugerne.

DI's politiske indsats

Det er en politisk mærkesag for DI, at Verdensmålene bliver en drivkraft for øget international handel. Men det kræver, at de politisk bestemte rammevilkår tilpasses.

Det er glædeligt, at der på den politiske scene i Danmark er voksende interesse for og fokus på Verdensmålene. De synes efterhånden at vinde større udbredelse blandt politikere og i embedsværket. I Folketinget er der oprettet et tværpolitisk 2030-netværk samt en tværpolitisk arbejdsgruppe for folketingsmedlemmer, hvor alle partier er repræsenteret. Flere ministerier og kommuner arbejder ligeledes på særlige Verdensmålsindsatser.

Dertil kommer regeringens handlingsplan for FN's Verdensmål fra 2017, der har fokus på, hvordan Danmark vil følge op på Verdensmålene nationalt og internationalt. Handlingsplanen sætter rammen for regeringens tilgang og prioriteter for opfølgning på Verdensmålene. Samtidig efterspørger regeringen i handlingsplanen, at øvrige aktører – særligt erhvervslivet – synliggør deres bidrag til Verdensmålene.

Politisk leverer DI konkrete forslag til, hvordan rammevilkårene med fordel kan tilpasses for at understøtte et større engagement fra privatsektoren. Lad os zoome ind på et par eksempler:

Finansiering

Der er behov for nye investeringer i milliardklassen hvert år, hvis Verdensmålene skal nås inden 2030. Såfremt danske bæredygtige løsninger i højere grad skal ud over den globale rampe, er det afgørende, at den nødvendige *finansiering* bliver gjort tilgængelig. Derfor mener DI, at udviklingsbistanden i højere grad skal understøtte nye bæredygtige investeringer ved at fungere som katalysator for at inddrage større dele af den private sektor og tiltrække privat kapital. Derudover er der behov for nye innovative finansieringsinstrumenter, som kan motivere virksomhedernes forretningsmæssige engagement i Verdensmålene. Investeringsfonden for udviklingslande (IFU), Danmarks Eksportkredit (EKF) og øvrige finansieringsordninger kan med fordel tilpasses med henblik på at sikre en mere komplet palet af instrumenter til rådighed for den private sektor.

Eksportfremme

Det er vigtigt, at danske løsninger bliver markedsført globalt, og derfor er der behov for at styrke den danske *eksportfremme* gennem den kollektive erhvervsfremmebevilling. Det vil medføre flere kollektive erhvervsfremstød i udlandet med fokus på kommercielle bæredygtige løsninger. Puljen for de kollektive erhvervsfremstød er et af de mest effektive og efterspurgte erhvervs-politiske instrumenter. Fra 2019 indgår Verdensmålene som pejlemærker for de ansøgninger, der godkendes. En større bevilling vil således føre til flere fremstød med fokus på Verdensmålene.

Energi

Danmark har et stærkt grønt brand, og udlandets efterspørgsel af danske løsninger inden for intelligent og effektiv energianvendelse samt vedvarende energiproduktion er stor og fortsat stigende. På energiområdet har DI blandt andet fokus på at understøtte eksport af dansk energiteknologi, som samtidigt kan være et vigtigt bidrag til Verdensmål 7: Bæredygtig energi. DI bakker op om regeringens eksportstrategi for energiområdet. Dens formål er at sikre tilstrækkeligt fokus og ressourcer til eksportindsatsen og samtidig skabe bedst muligt samspil mellem virksomheder, finansieringsordninger, eksportfremmesystem og myndigheder for at fremme branchens eksport.

Cirkulær økonomi

Cirkulær økonomi betyder fokus på ressourceeffektivitet, på at fastholde værdi i ressourcerne og forlænge levetiden på produkter. Konkret drejer det sig om at nytænke både design, produktion, salg og forbrug, så ressourcer kan bruges igen og igen. Cirkulære løsninger understøtter dermed både Verdensmålene og er samtidig stærke forretningsmuligheder for danske virksomheder. Stærke danske traditioner for innovation og design kan placere Danmark som *top in class*, når det handler om nye løsninger og nye forretningsmodeller. DI arbejder både i Danmark og i EU-regi for at fremme den cirkulære dagsorden og fjerne lovgivningsmæssige barrierer. For eksempel skal virksomhederne bedre kunne udnytte råvarer, der bliver tilovers i produktionen, eller handle med sekundære ressourcer på tværs af landegrænser.

Nationalt arbejder DI især for en ny organisering af affaldssektoren, hvor virksomhederne får adgang til at genanvende husholdningsaffaldet, som kommunerne i dag har anvisningsret til. Målet er, at meget mere af det indsamlede affald skal anvendes igen – affald skal ses som fremtidens råvarer. For at opnå det er der brug for virksomhedernes kendskab til markedet, mens der fortsat er brug for kommunerne i myndighedsrollen snarere end som råvareleverandør.

Vand

Adgang til rent og sikkert vand for alle og rensning af spildevandet er nogle af verdens allerstørste udfordringer. Det er forudsætningen for udvikling og bedre livsvilkår samt fortsat vækst for erhvervslivet. Mange steder i verden er

der vandmangel, og derfor er vandeffektivitet vigtig. Danmark har en styrkeposition i at levere intelligente og effektive vandløsninger. Men konkurrencen er hård, og det kræver løbende fokus på at udvikle nye innovative løsninger. DI mener, at vi skal blive bedre til at sælge vores viden og teknologi, hvis vi fortsat skal være blandt de førende lande på vandteknologiområdet. Danmark skal derfor gøre endnu mere for at udbygge sin position som vækstcenter for nye innovative løsninger. Der skal fokus på og midler til forskning i vandløsninger, der understøtter FN's Verdensmål, og samtidigt skal vi øge eksporten af de smarte vandløsninger, som verden har brug for.

Løsninger er påkrævet

Verden står over for meget store udfordringer, og det er nødvendigt at finde løsninger på disse i en fart. Det næste årti er kritisk, og for mange virksomheder vil en verden præget af en usikker og ikke-bæredygtig udvikling betyde, at en »business as usual«-strategi er risikabel. Hvis tilstrækkeligt mange ledere i både den offentlige og private sektor agerer nu, kan vi samlet lægge en anden og bedre retning for klodens tilstand og sikre en mere social og miljømæssig balance i verden. DI er i fuld gang og opfordrer alle kommuner, ministerier og organisationer til at komme i arbejdstøjet.